

MÀSTER EN ESTUDIS DE DONES, GÈNERE I CIUTADANIA

PLA DOCENT ON LINE

MATÈRIA 3: CRÍTICA FEMINISTA DE LA CULTURA

**ASSIGNATURA: DECONSTRUCCIÓ DE LA PSICOPATOLOGÍA, GÈNERE I
PODER**

CODI: 568992

SEMESTRE: 2

CRÈDITS: 5 crèdits ECTS

1. Competències

Les competències que l'estudiant adquirirà i desenvoluparà en aquesta assignatura, tant sobre el tema com sobre la seva futura aplicació (que es detallen en els objectius de coneixement i aprenentatge) són:

- Coneixement sobre la construcció sociohistòrica i cultural de la “psicopatologització”.
- Reconeixement d'aspectes que responen a situacions de desigualtat.
sexe-gènere i els seus efectes en discriminacions i prejudicis.
- Capacitat per a utilitzar els recursos conceptuals i aplicar-los en experiències de pràctica quotidiana i professional.
- Capacitat per a treballar en grup i exposar idees en públic
- Capacitat per a escriure i argumentar individualment.

2. Objectius

2.1. Coneixements

- Introduir a les aportacions amb perspectiva de gènere sobre “salut mental” “psicopatologia”.
- Comprendre les relacions entre ciència, cultura i societat i la construcció del binomi normalitat-anormalitat/patologies.
- Conèixer i identificar el rol de les relacions de poder i la influència del sexisme, l'androcenstrisme, el patriarcat i l'heteronormativitat en els

processos de diagnosi i recerca.

- Conèixer el rol de les estructures, dinàmiques i organitzacions socioeconòmiques i la transmissió cultural i científica d'un imaginari sociosexual i de gènere.
- Conèixer diferents perspectives i revisions crítiques respecte a la psicopatologització de les dones, el femení i les sexualitats.

2.2. Habilitats, destreses

- L'alumnat serà capaç d'identificar com creences, prejudicis, estereotips i pràctiques androcèntriques participen en la interacció quotidiana i l'activitat professional.
- L'alumnat desenvoluparà capacitats per a poder cercar informació, identificar i intervenir o transformar les idees de normalitat i normativitat, marcades per raó de sexe, gènere i sexualitats.

2.3. Actituds, valors i normes

- L'alumnat desenvoluparà una actitud crítica cap al "donat per sabut" respecte a les idees de les subjectivitats i comportaments en base a la diferència sexual i de gènere, així com cap els supòsits invisibles (currículum ocult) de la formació científica (medecina, psicologia, psiquiatria,..)
- L'alumnat aplicarà la capacitat auto-reflexiva i la reflexivitat a pràctiques professionals, actituds i creences.

3. Temari

3.1. Blocs:

Bloc 1: La construcció social de la psicopatologia del "femení" a la història de la psiquiatria, la psicologia i la cultura.

- La representació cultural de la "boja" i la psicopatologització del femení i de les sexualitats
- L'anàlisi de les ciències "psi", les relacions de poder i el gènere.
- La psicologia crítica feminista: la deconstrucció.

Bloc 2: Salut mental, gènere i actualitat (malestars específics).

- Prevalença de trastorns mentals en funció del gènere: una qüestió atzarosa? - Prevalença de trastorns mentals i gènere: anàlisi de dades i interpretacions.
- Malestars en les dones: reinterpretacions de la histèria, la diferència sexual i altres simptomatologies

Bloc 3: La diferència sexual i de gènere a l'atenció i la recerca en ciències de la salut.

- De la victimització de la salut de les dones a la salut com a unitat biopsicosocial.
Les condicions culturals, socials i mediambientals com condicionants invisibles.
- La invisibilitat de la salut de les dones, dins la recerca biomèdica.
L'absència de les dones com a subjecte de la recerca i l'absència de les seves condicions de vida i treball.

4. Dedicació

- Classes magistrals, debats i seminaris (presencial): 30 hores
 - Treball tutelat/ dirigit: 10 hores (se inclouen tutories individuals/col·lectives i treball de l'estudiant sota la supervisió del professorat)
 - Treball/Aprenentatge autònom: 85 hores
- Hores totals de dedicació a la assignatura (5 crèdits): 125 hores

5. Metodologia

Docència impartida pel professorat. És obligatòria l'assistència un 80% de les classes teòriques. Conjuntament amb l'explicació teòrica es plantejaran problemàtiques sobre la matèria presentades per la professora que es debatran a les classes teòriques.

Guies de lectura presentades pel professorat i realitzades per l'alumnat.

Tutories individuals i/o col·lectives, si s'escau, per tal d'orientar les guies de lectura i el treball de l'alumne. Tots els materials necessaris per desenvolupar les diverses activitats la professora indicarà com aconseguir-los o estaran ubicats al campus virtual de l'assignatura.

6. Tutories

Les tutories s'establiran en el programa de l'assignatura.

7. Avaluació

Segons la normativa vigent, com a norma general, l'avaluació ha de ser continuada. Consisteix en proposar a l'alumnat una sèrie d'activitats que han de realitzar i entregar durant el quadrimestre.

L'estudiant presentarà 4 exercicis; cadascun tindrà una puntuació de 2 punts. La participació en les activitats programades a l'aula comptabilitzaran 2 punts.

Avaluació única:

D'acord amb les normes del màster, existeix una data límit -la mateixa per a totes les assignatures- per a la sol·licitud d'avaluació única. L'alumne/a ha de sol·licitar-la en els 20 dies següents a l'inici del quadrimestre. La informació i el formulari el podrà trobar l'alumnat a la web del màster. L'avaluació única consistirà en el lliurament dels mateixos treballs que s'exigeixen per a l'avaluació continuada més un treball suplementari que es fixarà en cada cas.

Reavaluació:

En cas de suspendre l'assignatura, l'alumnat pot optar a reavaluació, segons ho estableix la normativa UB. La Facultat de Geografia i Història de la UB fixa les dates de dita reavaluació.

8. Bibliografia general

BIGLIA, B. Y SAN MARTIN, C. (coord.), *Estado de Wonderbraa*.

Entretejando narraciones feministas sobre las violencias de género.
Barcelona: Virus.

BURIN, M. Y col (1990), *La tranquilidad recetada.* Buenos Aires: Paidós.

CABRUJA UBACH, T. (2005) (ed.), *Psicología: perspectivas deconstruccionistas. Subjetividad, psicopatología y ciberpsicología.*
Barcelona: EDIUOC.

DIDI-HUBERMAN, G. (2007), *La invención de la histeria. Charcot y la iconografía de la Salpetrière.* Madrid: Cátedra.

EHRENREICH, B. Y ENGLISH, D. (1973), *Brujas, comadronas y enfermeras: historia de las sanadoras.* Barcelona, La Sal, 1981.

GILBERT, S Y GUBAR, S (1984), *La loca del desván.* Madrid: Cátedra.

GONZÁLEZ DE CHÁVEZ, A. (1993) (comp.), *Cuerpo y subjetividad femenina.* Madrid: Siglo XXI.

GORDO LÓPEZ, A. J. I LINAZA, J. L. (eds.) (1996), *Psicologías, discursos y poder.* Madrid: Visor.

GRUPO DE TRABAJO QUEER (ed.), *El eje del mal es heterosexual. Figuraciones, movimientos y prácticas feministas queer.* Madrid: Traficantes de sueños.

LAGARDE, M. (2001), *Los cautiverios de las mujeres: madresposas, monjas, putas, presas y locas.* México: UNAM.

SAEZ BUENAVENTURA, C. (1979), *Mujer, locura y feminismo.* Madrid: Dédalo.

VALLS LLOBET C. (2006), *Mujeres Invisibles.* Barcelona: De bolsillo.

WRIGHT, E. (2000), *Lacan y el postfeminismo.* Barcelona: Gedisa